Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2013. gada 22. janvārī*

Direktīva 2010/13/ES — Audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšana — 15. panta 6. punkts — Spēkā esamība — Notikumi, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību un kas ir ekskluzīvu televīzijas apraides tiesību priekšmets — Televīzijas raidorganizāciju piekļuves tiesības šādiem notikumiem, lai veidotu īso ziņu reportāžas — Ekskluzīvo tiesību īpašnieka iespējamās finansiālās kompensācijas aprobežojums ar papildu izmaksām, kas radušās, sniedzot šo piekļuvi — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 16. un 17. pants — Samērīgums

Lieta C-283/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundeskommunikationssenat* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 31. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 8. jūnijā, tiesvedībā

Sky Österreich GmbH

pret

Österreichischer Rundfunk .

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents) un J. Malenovskis [*J. Malenovský*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Toadere [*C. Toader*], Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*], M. Safjans [*M. Safjan*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 24. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Sky Österreich GmbH* vārdā – *G. Engin-Deniz, Rechtsanwalt*,

— *Österreichischer Rundfunk* vārdā – *S. Korn, Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Möller*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar*, pārstāvis,

— Eiropas Parlamenta vārdā – R. Kaškina un *U. Rösslein*, pārstāvji,

— Eiropas Savienības Padomes vārdā – *R. Liudvinaviciute-Cordeiro* un *J. Herrmann*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun*, kā arī *S. La Pergola* un *C. Vrignon*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2012. gada 12. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīvas 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 1. lpp., un labojums OV L 263, 15. lpp.), 15. panta 6. punkta spēkā esamību.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Sky Österreich GmbH* (turpmāk tekstā – "*Sky*") un *Österreichischer Rundfunk* (turpmāk tekstā – "*ORF*") par finansiālajiem nosacījumiem, ar kādiem pēdējai minētajai ir tiesības piekļūt satelīta signālam, lai veidotu īso ziņu reportāžas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2007/65/EK

3 Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīva 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (OV L 298, 23. lpp.), tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Direktīvu 2007/65/EK (OV L 332, 27. lpp.). Ar pēdējās minētās 1. panta 9. punktu Direktīvā 89/552 tika ieviests 3.k pants, kas paredz televīzijas raidorganizācijām tiesības īsu ziņu reportāžu veidošanai izmantot īsus izvilkumus, izmantojot signālu, ko pārraida televīzijas raidorganizācija, kas nodrošina to notikumu pārraidi, kuri izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību un kuru retranslācijas tiesības tika iegūtas ekskluzīvi.

4 Kas attiecas uz iespējamo finansiālo kompensāciju, šī 3.k panta 6. punktā ir noteikts, ka tā nepārsniedz papildu izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi.

5 Saskaņā ar Direktīvas 2007/65 3. panta 1. punkta pirmo daļu dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2009. gada 19. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības.

6 Saskaņā ar Direktīvas 2007/65 4. pantu tā stājās spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2007. gada 19. decembrī.

Direktīva 2010/13

7 Direktīva 89/552, kas grozīta ar Direktīvu 2007/65, tika atcelta ar 34. panta pirmo daļu Direktīvā 2010/13, kuras preambulas 48. apsvērumā ir noteikts:

"Televīzijas apraides tiesības attiecībā uz pasākumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, raidorganizācijas var iegūt ekskluzīvi. Tomēr ir svarīgi veicināt plurālismu ar ziņu raidījumu veidošanu un raidījumu dažādību visā [Eiropas] Savienībā un ievērot principus, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [turpmāk tekstā – "Harta"] 11. pantā."

8 Direktīvas 2010/13 preambulas 55. apsvērums ir formulēts šādi:

"Lai garantētu pamatbrīvību saņemt informāciju un lai nodrošinātu, ka Savienībā pilnīgi un pienācīgi tiek aizsargātas skatītāju intereses, tiem, kas izmanto ekskluzīvas televīzijas apraides tiesības attiecībā uz pasākumiem, kuri izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, būtu jāpiešķir citām raidorganizācijām tiesības izmantot īsus izvilkumus vispārīgos ziņu raidījumos ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem, ņemot vērā ekskluzīvās tiesības. Šādi nosacījumi būtu jāpaziņo laikus pirms pasākuma, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, lai dotu pārējiem pietiekami daudz laika izmantot šādas tiesības. [..] Šādus īsus izvilkumus varētu izmantot jebkurš kanāls, tostarp sporta kanāli, lai veiktu apraidi visā ES, un tiem nevajadzētu pārsniegt 90 sekundes. Piekļuves tiesības īsiem izvilkumiem būtu jāpiemēro pārrobežu kārtā tikai tad, ja tas ir nepieciešams. Tādēļ raidorganizācijai vispirms būtu jāmēģina iegūt piekļuvi no raidorganizācijas, kura veic uzņēmējdarbību tajā pašā dalībvalstī un kurai ir ekskluzīvas tiesības attiecībā uz konkrēto pasākumu.

Vispārēju ziņu raidījuma jēdzienam nebūtu jāattiecas uz īsu izvilkumu kompilāciju izmantojumu raidījumos, kas veltīti izklaidei. [..]"

9 Šīs pašas direktīvas 15. pantā ir noteikts:

1. Dalībvalstis nodrošina, ka īsu ziņu reportāžu nolūkā visām raidorganizācijām, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, taisnīgā, saprātīgā un nediskriminējošā veidā ir piekļuve notikumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, kurus ekskluzīvā kārtībā pārraida to jurisdikcijā esoša raidorganizācija.2. Ja citai raidorganizācijai, kas veic uzņēmējdarbību tajā pašā dalībvalstī, kurā veic uzņēmējdarbību raidorganizācija, kas cenšas iegūt piekļuvi, ir ekskluzīvas tiesības attiecībā uz notikumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, piekļuvi lūdz šai raidorganizācijai.3.
Dalībvalstis nodrošina, ka šāda piekļuve ir garantēta, ļaujot [televīzijas] raidorganizācijām brīvi izvēlēties īsus izvilkumus, izmantojot [televīzijas] raidorganizācijas pārraidīto signālu, norādot vismaz avotu, ja vien tas nav neiespējams praktisku iemeslu dēļ.4. Kā alternatīvu 3. punktam dalībvalsts var izveidot līdzvērtīgu sistēmu, kurā panākta iespēja taisnīgi, saprātīgi un nediskriminējoši iegūt piekļuvi ar citiem līdzekļiem.5. Īsus izvilkumus izmanto tikai vispārīgo ziņu raidījumiem, un tos var izmantot audiovizuālo mediju pakalpojumiem pēc pieprasījuma tikai tad, ja tas pats mediju pakalpojumu sniedzējs attiecīgo raidījumu piedāvā atliktā veidā.6. Neskarot 1. līdz 5. punktu, dalībvalstis atbilstīgi to tiesību sistēmām un praksei nodrošina, ka ir definēti noteikumi [kārtība] un nosacījumi par šādu īsu izvilkumu sniegšanu, jo īpaši attiecībā uz jebkādiem kompensēšanas pasākumiem, īsu izvilkumu maksimālo ilgumu un laika ierobežojumiem to pārraidīšanai. Ja ir paredzēta kompensācija, tā nepārsniedz papildu izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi."

Valsts tiesības

10 Federālā likuma par ekskluzīvu televīzijas apraides tiesību izmantošanu (*Bundesgesetz über die Ausübung exklusiver Fernsehübertragungsrechte* (*Fernseh-Exklusivrechtegesetz*) *BGBl.* I, 85/2001) 5. panta 4. punktā līdz 2010. gada 30. septembrim bija noteikts, ka, ja nav panākta abpusēja

vienošanās starp attiecīgajām televīzijas raidorganizācijām, *Bundeskommunikationssenat* [Federālais senāts komunikāciju lietās] lemj, vai tiesības veidot īsu ziņu reportāžas ir jāpiešķir kādai televīzijas raidorganizācijai un ar kādiem nosacījumiem attiecīgā gadījumā.

11 Kopš 2010. gada 1. oktobra minētais 5. panta 4. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar šī panta 2. punktu, paredz, ka televīzijas raidorganizācijai, kura ir ieguvusi ekskluzīvas apraides tiesības vispārējās informatīvas intereses notikumam un kurai visām televīzijas raidorganizācijām, kuras to faktiski lūdz, jāpiešķir tiesības veidot īsu ziņu reportāžas, izmantojot signālu, pārraides nolūkos, var prasīt atlīdzināt tikai tās papildu izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam.

12 *Bundeskommunikationssenat* tika izveidots ar Federālo likumu par *Kommunikationsbehörde Austria* un *Bundeskommunikationssenat* izveidošanu (*Bundesgesetz über die Einrichtung einer Kommunikationsbehörde Austria und eines Bundeskommunikationssenates*, *BGBl.* I, 32/2001; turpmāk tekstā – "*KOG*"), lai kontrolētu *Kommunikationsbehörde Austria* (Komunikāciju pārvalde, turpmāk tekstā – "*KommAustria*") lēmumus un lai juridiski kontrolētu *ORF* kā koleģiālu iestādi, kurai ir tiesas spriešanas funkcija Federālā Konstitucionāla likuma (*Bundes-Verfassungsgesetz*) 20. panta 2. punkta izpratnē.

13 *KOG* 36. panta 1.–3. punktā, redakcijā, kas bija spēkā pamatlietas faktu laikā, ir paredzēts:

"1. *Bundeskommunikationssenat* tiek izveidots Federālās kancelejas ietvaros *KommAustria* lēmumu kontrolēšanai. [..]

2. *Bundeskommunikationssenat* kā pēdējā instance lemj par apelācijas sūdzībām, kuras celtas par *KommAustria* [..] lēmumiem, izņemot apelācijas sūdzības administratīvo sodu lietās.

3. *Bundeskommunikationssenat* lēmumi nav atceļami vai grozāmi administratīvā procesa ceļā. Apelācijas sūdzības par šiem lēmumiem var tikt celtas *Verwaltungsgerichtshof* [Administratīvajā tiesā]."

14 *KOG* 37. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. *Bundeskommunikationssenat* sastāvā ir pieci locekļi, no kuriem trīs ir tiesneši. *Bundeskommunikationssenat* locekļi ir neatkarīgi savu funkciju veikšanā un nesaņem nedz [ārējus] norādījumus, nedz rīkojumus. *Bundeskommunikationssenat* priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku ievēl no to savu locekļu vidus, kas ir tiesneši.

2. *Bundeskommunikationssenat* locekļus uz sešu gadu amata pilnvaru termiņu pēc federālās valdības priekšlikuma ieceļ amatā federālais prezidents. Katram loceklim ir savs aizvietotājs, kurš ieņem tā vietu gadījumā, ja loceklis nevar piedalīties."

15 Saskaņā ar Federālā Konstitucionālā likuma 20. panta 2. punktu:

"Likumdevējs var atbrīvot iestādi

[..]

3. kas ir izveidota kā koleģiāla iestāde, kura lēmumus pieņem pēdējā instancē un kuras lēmumi nav atceļami vai grozāmi administratīvā ceļā, un kuras sastāvā ir vismaz viens tiesnesis,

[..]

no tās pienākuma ievērot iestādes, kurai tā ir hierarhiski padota, norādījumus."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

16 *KommAustria* ļāva *Sky* satelītā pārraidīt kodētu digitālās televīzijas programmu ar nosaukumu "Sky Sport Austria". Ar 2009. gada 21. augusta līgumu šī sabiedrība ieguva ekskluzīvas televīzijas apraides tiesības Eiropas līgas spēlēm no 2009./2010. līdz 2011./2012. gada sezonai Austrijas teritorijā. Pēc pašas norādēm *Sky* katru gadu tērē vairākus miljonus euro licencei un producēšanas izmaksām.

17 2009. gada 11. septembrī *Sky* un *ORF* noslēdza vienošanos par īso ziņu reportāžu veidošanas tiesību piešķiršanu *ORF*, paredzot samaksu EUR 700 par minūti. Attiecībā uz minēto atlīdzību puses ierobežoja vienošanās spēkā esamību līdz brīdim, kad stājas spēkā grozījumi Federālā likuma par ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību izmantošanu 5. pantā, proti, līdz 2010. gada 1. oktobrim.

18 Pēc *ORF* lūguma, kas iesniegts 2010. gada novembrī, *KommAustria* nolēma, ka *Sky* kā ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniecei ir pienākums piešķirt *ORF* tiesības veidot īso ziņu reportāžas, par ko tā nevar prasīt atlīdzību, kas ir lielāka par papildu izmaksām, kuras tieši radušās, sniedzot piekļuvi satelīta signālam, un kuras šajā gadījumā ir nulle. Tā vienlaikus noteica nosacījumus, saskaņā ar kuriem *ORF* varēja izmantot šīs tiesības. Abas puses pārsūdzēja šo lēmumu *Bundeskommunikationssenat*.

19 Savā lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu pēdējā minētā saistībā ar lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību atsaucas uz 2007. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-195/06 *Österreichischer Rundfunk* (Krājums, I-8817. lpp.) un uzskata, ka arī šajā lietā tā būtu jāuzskata par tiesu LESD 267. panta izpratnē, ņemot vērā, ka šajā lietā un lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, ir piemērojami vieni un tie paši noteikumi par jurisdikciju.

20 Attiecībā uz lietas būtību *Bundeskommunikationssenat* uzskata, ka tiesības veidot īso ziņu reportāžas ir iejaukšanās televīzijas raidorganizācijas, kura līguma ceļā ir ieguvusi ekskluzīvas retranslācijas tiesības saistībā ar notikumu, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību (turpmāk tekstā – "televīzijas ekskluzīvo apraides tiesību īpašnieks"), īpašuma tiesībās, kuras ir paredzētas Hartas 17. pantā.

21 Atsaucoties uz Hartas 52. panta 1. punktu, *Bundeskommunikationssenat* jautā, vai direktīvas noteikums, kas liedz dalībvalsts iestādēm paredzēt kompensāciju ar mērķi kompensēt šādu iejaukšanos īpašuma tiesībās, ir saderīgs ar proporcionalitātes [samērīguma] principu. Tas uzskata, ka Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punktā paredzētais pienākums dalībvalstīm noteikt kārtību un nosacījumus saistībā ar tiesībām veidot īso ziņu reportāžas nekompensē šādu iejaukšanos. *Bundeskommunikationssenat* uzskata, ka, ievērojot tostarp samērīguma principu, ir nepieciešams pieņemt normu, kas ļautu ņemt vērā šīs lietas apstākļus un it īpaši ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību priekšmetu, kā arī summu, kuru tiesību īpašnieks samaksā par šo tiesību iegūšanu, lai aprēķinātu pienācīgu finansiālu kompensāciju.

22 Kā uzskata *Bundeskommunikationssenat*, Direktīvas 2010/13 15. pants ir īpaši apstrīdams gadījumos, kad ekskluzīvās televīzijas apraides tiesības ir iegūtas pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā, lai gan lūgums piešķirt tiesības veidot īso ziņu reportāžas tika iesniegts pēc valsts tiesību noteikuma, ar kuru transponē šo 15. pantu, stāšanās spēkā.

23 Šajā kontekstā *Bundeskommunikationssenat* atsaucas uz *Bundesverfassungsgericht* (Federālā Konstitucionālā tiesa (Vācija)) un *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucionālā tiesa (Austrija)) lēmumiem, kuras esot uzskatījušas, ka tiesību piešķiršana veidot īso ziņu reportāžas bez maksas ir nesamērīga un tādēļ tā attiecīgi pārkāpj profesionālo brīvību Vācijas Pamatlikuma (*Grundgesetz*) 12. panta izpratnē, kā arī īpašuma tiesības Austrijas Pamatlikuma par vispārējām pilsoņu tiesībām (*Staatsgrundgesetz über die allgemeinen Rechte der Staatsbürger*) 5. panta izpratnē un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 1. papildu protokola, kas parakstīts 1952. gada 20. martā Parīzē (turpmāk tekstā – "papildu protokols"), 1. panta izpratnē.

24 Šādos apstākļos *Bundeskommunikationssenat* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Direktīvas 2010/13] 15. panta 6. punkts ir saderīgs ar [Hartas] 16. un 17. pantu, kā arī ar [..] papildu protokola 1. pantu?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

25 Vispirms ir jāpārbauda, vai *Bundeskommunikationssenat* ir tiesas statuss LESD 267. panta izpratnē šīs lietas kontekstā, un pēc tam – lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamība.

26 Lai noteiktu, vai iestāde, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāma par "tiesu" LESD 267. panta izpratnē – kas ir vienīgi Savienības tiesību jautājums –, Tiesa atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ņem vērā vairāku faktoru kopumu, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, vai tiesvedība tajā notiek atbilstoši sacīkstes principam, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (2011. gada 14. jūnija spriedums lietā C-196/09 *Miles* u.c., Krājums, I-5105. lpp., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Tiesai jau ir bijusi iespēja noskaidrot, vai *Bundeskommunikationssenat* ir tiesas statuss EKL 234. panta izpratnē, lietā, kurā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums *Österreichischer Rundfunk*. Šajā ziņā tā minētā sprieduma 19.–21. punktā nosprieda, ka, pamatojoties uz *Bundeskommunikationssenat* izveidošanas un darbības noteikumiem, kas bija piemērojami iepriekš minētajā lietā, šī iestāde ir jāuzskata par tiesu EKL 234. panta izpratnē.

28 Šajā lietā ir piemērojami noteikumi par *Bundeskommunikationssenat* izveidošanu un darbību, kuru saturs ir identisks tiem noteikumiem, kas bija piemērojami lietā, kurā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums *Österreichischer Rundfunk*. Šajos apstākļos arī šajā lietā *Bundeskommunikationssenat* ir jāuzskata par tiesu LESD 267. panta izpratnē.

29 No iepriekš minētā izriet, ka *Bundeskommunikationssenat* iesniegtais lēmums lūgt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

30 Ar savu jautājumu *Bundeskommunikationssenat* būtībā lūdz Tiesu pārbaudīt Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkta spēkā esamību atbilstoši Hartas 16. pantam un 17. panta 1. punktam, kā arī papildu protokola 1. pantam. Konkrētāk tā jautā, vai minētais 15. panta 6. punkts ir ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieka pamattiesību pārkāpums, jo šim tiesību īpašniekam ir jāļauj veidot īso ziņu reportāžas visām citām televīzijas raidorganizācijām, kuras veic uzņēmējdarbību Savienībā, nespējot prasīt finansiālu kompensāciju, kas pārsniedz papildu izmaksas, kuras tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam.

Par Hartas 17. pantu

31 Hartas 17. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "ikvienai personai ir tiesības uz īpašumu, kas iegūts likumīgi, tiesības to lietot un atsavināt, kā arī tiesības attiecībā uz to dot rīkojumu savas nāves gadījumam. Nevienam nedrīkst atņemt īpašumu, ja vien tas nav jādara sabiedrības interesēs, kā arī gadījumos un

apstākļos, kuri ir paredzēti tiesību aktos, ar noteikumu, ka par zaudējumiem laikus izmaksā taisnīgu kompensāciju. Īpašuma izmantošanu var noteikt ar tiesību aktiem, ciktāl tas nepieciešams vispārējās interesēs".

32 Direktīvas 2010/13 15. panta 1. punktā ir paredzēts, ka īsu ziņu reportāžu nolūkā visām televīzijas raidorganizācijām, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, ir piekļuve notikumiem, kuri izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību un kurus ekskluzīvā kārtībā pārraida kāda televīzijas raidorganizācija. Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu šāda piekļuve principā ir garantēta, ļaujot raidorganizācijām brīvi izvēlēties īsus izvilkumus, izmantojot raidorganizācijas pārraidīto signālu. Šī 15. panta 6. punktā ir noteikts, ka, ja ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniekam ir paredzēta finansiāla kompensācija, tā nepārsniedz papildu izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam.

33 Normas, kuru saturs ir identisks tām, kuras minētas iepriekšējā punktā, jau bija Direktīvas 89/552, kas grozīta ar Direktīvu 2007/65, 3.k pantā.

34 Šajos apstākļos tādējādi rodas jautājums, vai ar Hartas 17. panta 1. punktu piešķirtās garantijas faktiski attiecas uz ekskluzīvām televīzijas apraides tiesībām, kuras iegūtas līguma ceļā. Ar šo pantu piešķirtā aizsardzība attiecas nevis uz parastām interesēm vai komerciālām iespējām, kuru gadījuma raksturs ir raksturīgs pašai saimnieciskās darbības būtībai (2008. gada 9. septembra spriedums apvienotajās lietās C-120/06 P un C-121/06 P *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, Krājums, I-6513. lpp., 185. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), bet uz tiesībām, kam ir mantiska vērtība, no kuras, ņemot vērā tiesību sistēmu, izriet iegūts tiesisks stāvoklis, kurš ļauj to īpašniekam vai to īpašnieka labā autonomi īstenot šīs tiesības.

35 Ir skaidrs, ka ekskluzīvās televīzijas apraides tiesības tiek piešķirtas pret atlīdzību ar līgumu televīzijas raidorganizācijām, kas ļauj pēdējām minētajām ekskluzīvi pārraidīt noteiktus notikumus, kā rezultātā citas televīzijas raidorganizācijas nevar jebkādā veidā retranslēt šos notikumus. Tādējādi šīs tiesības ir jāuzskata nevis par parastām interesēm vai komerciālām iespējām, bet par tādām, kurām ir mantiska vērtība.

36 Tomēr, ņemot vērā pamatlietas apstākļus, rodas jautājums, vai attiecīgās ekskluzīvās tiesības ir iegūtais tiesiskais stāvoklis šī sprieduma 34. punkta izpratnē.

37 Šajā ziņā kopš Direktīvas 2007/65 stāšanās spēkā, proti, no 2007. gada 19. decembra, Savienības tiesības nosaka, ka televīzijas raidorganizācijām ir jāgarantē tiesības veidot īso ziņu reportāžas par notikumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību un kas ir ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību priekšmets, bez iespējas šādu tiesību īpašniekam prasīt finansiālu kompensāciju, kas pārsniedz papildu izmaksas, kuras ir tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam.

38 Ņemot vērā šo Savienības tiesisko regulējumu, kuru dalībvalstīm ir jātransponē savā valsts tiesību sistēmā, tāds līguma noteikums, par kādu ir pamatlieta, nevar piešķirt televīzijas raidorganizācijai iegūtu tiesisko stāvokli, kuru aizsargā Hartas 17. panta 1. punkts, kas ļauj pēdējai minētajai autonomi īstenot savas retranslācijas tiesības, kuras paredzētas šī sprieduma 34. punktā, tādā ziņā, ka tā pretēji Direktīvas 2007/65 obligātajam saturam var pieprasīt kompensāciju, kura pārsniedz papildu izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam.

39 Tāds tirgus dalībnieks kā *Sky*, kas pēc Direktīvas 2007/65 stāšanās spēkā 2007. gada 19. decembrī līguma ceļā ir ieguvis ekskluzīvas televīzijas apraides tiesības, šajā gadījumā 2009. gada 21. augustā, ņemot vērā Savienības tiesības, nevar pamatoties uz iegūtu tiesisko stāvokli, ko aizsargā Hartas 17. panta 1. punkts, pat ja dalībvalstīm bija pienākums transponēt šo direktīvu, kas varēja tikt īstenots jebkurā brīdī un katrā ziņā bija jāīsteno vēlākais līdz 2009. gada 19. decembrim.

40 Šajos apstākļos ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību saistībā ar notikumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, īpašnieks nevar atsaukties uz Hartas 17. panta 1. punktā piešķirto aizsardzību.

Par Hartas 16. pantu

41 Hartas 16. pantā ir paredzēts, ka "darījumdarbības brīvību atzīst saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem un praksi".

42 Ar minēto 16. pantu piešķirtā aizsardzība ietver brīvību veikt ekonomisku vai komerciālu darbību, līgumu slēgšanas brīvību un brīvu konkurenci, kā tas izriet no skaidrojumiem par šo pašu pantu, kurus saskaņā ar LES 6. panta 1. punkta trešo daļu un Hartas 52. panta 7. punktu ir jāņem vērā tās interpretācijā (2010. gada 22. decembra spriedums lietā C-279/09 *DEB*, Krājums, I-13849. lpp., 32. punkts).

43 Turklāt līguma slēgšanas brīvība ietver brīvību izvēlēties tirgus partneri (šajā ziņā skat. 1991. gada 10. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-90/90 un C-91/90 *Neu* u.c., *Recueil*, I-3617. lpp., 13. punkts), kā arī brīvību noteikt pakalpojuma cenu (šajā ziņā skat. 2007. gada 22. marta spriedumu lietā C-437/04 Komisija/Beļģija, Krājums, I-2513. lpp., 51. punkts, kā arī 2012. gada 19. aprīļa spriedumu lietā C-213/10 *F-Tex*, 45. punkts).

44 Kā izriet no ģenerāladvokāta secinājumu 35. un 37. punkta, Direktīvas 2010/13 15. panta rezultātā ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieks nevar brīvi izvēlēties televīzijas raidorganizācijas, ar kurām viņš slēdz vienošanos par tiesību piešķiršanu veidot īso ziņu reportāžas. Tāpat, ņemot vērā šī panta 6. punktu – normu, par kuru iesniedzējtiesa iztaujā Tiesu, – ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieks nevar brīvi lemt par cenu, par kādu viņš piešķirs piekļuvi signālam īso ziņu reportāžu veidošanai. Šis noteikums liedz šādam īpašniekam likt televīzijas raidorganizācijām, kuras veido īso ziņu reportāžas, piedalīties ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību iegādes izmaksās. Šajos apstākļos šis 15. panta 6. punkts ir iejaukšanās ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieka darījumdarbības brīvībā.

45 Tomēr saskaņā ar Tiesas judikatūru darījumdarbības brīvība nav absolūta prerogatīva, bet ir jāvērtē saistībā ar tās funkciju sabiedrībā (šajā ziņā skat. 2004. gada 9. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-184/02 un C-223/02 Spānija un Somija/Parlaments un Padome, Krājums, I-7789. lpp., 51. un 52. punkts, kā arī 2012. gada 6. septembra spriedumu lietā C-544/10 *Deutsches Weintor*, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Pamatojoties uz šo judikatūru un ņemot vērā Hartas 16. panta formulējumu, kurš atšķiras no citām pamatbrīvībām, kuras ir noteiktas tās II sadaļā, un ir līdzīgs atsevišķiem šīs pašas hartas IV sadaļas noteikumiem, darījumdarbības brīvība var tikt pakļauta plaša mēroga valsts varas iejaukšanās pasākumiem, kuri vispārējās interesēs var radīt ierobežojumus ekonomiskās darbības īstenošanai.

47 Šis apstāklis tostarp atspoguļojas veidā, kādā ir jāievieš proporcionalitātes [samērīguma] princips saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktu.

48 Saskaņā ar pēdējo minēto noteikumu visiem Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība, un, ievērojot proporcionalitātes [samērīguma] principu, ierobežojumiem ir jābūt nepieciešamiem un patiešām jāatbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.

49 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkts neietekmē darījumdarbības brīvības pašu būtību. Šis noteikums nekavē ekskluzīvu televīzijas apraides tiesību īpašnieku īstenot uzņēmējdarbību. Turklāt tas neizslēdz to, ka šīs īpašnieks var izmantot savas tiesības, pats pret atlīdzību retranslējot attiecīgo pasākumu vai arī nododot šīs tiesības līguma ceļā pret atlīdzību citai televīzijas raidorganizācijai vai jebkuram citam tirgus dalībniekam.

50 Attiecībā uz konstatētās iejaukšanās samērīgumu ir jāatgādina, ka samērīguma princips saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru prasa, lai Savienības iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais, un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (2010. gada 8. jūlija spriedums lietā C-343/09 *Afton Chemical*, Krājums, I-7027. lpp., 45. punkts, kā arī 2012. gada 23. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-581/10 un C-629/10 *Nelson* u.c., 71. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

51 Šajā ziņā ir vispirms jānorāda, ka notikumu, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, ekskluzīva tirdzniecība šobrīd pieaug un var būtiski ierobežot sabiedrības piekļuvi informācijai par šiem notikumiem. Šajā aspektā Direktīvas 2010/13 15. panta mērķis, kā izriet no tās preambulas 48. un 55. apsvēruma, ir garantēt pamatbrīvību saņemt informāciju, kas nodrošināta Hartas 11. panta 1. punktā, un veicināt plurālismu ar ziņu raidījumu veidošanu un raidījumu dažādību Savienībā, ko aizsargā šī paša 11. panta 2. punkts.

52 Hartas 11. pantā aizsargāto brīvību nodrošināšana neapstrīdami ir vispārēju interešu mērķis (šajā ziņā skat. 2007. gada 13. decembra spriedumu lietā C-250/06 *United Pan-Europe Communications Belgium* u.c., Krājums, I-11135. lpp., 42. punkts), kura nozīme demokrātiskā un plurālistiskā sabiedrībā ir jāuzsver (šajā ziņā skat. 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-336/07 *Kabel Deutschland Vertrieb und Service*, Krājums, I-10889. lpp., 33. punkts, un 2011. gada 6. septembra spriedumu lietā C-163/10 *Patriciello*, Krājums, I-7565. lpp., 31. punkts). Šī nozīme ir īpaši acīmredzama tādu notikumu gadījumā, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību. Tādējādi ir jākonstatē, ka Direktīvas 2010/13 15. pantam ir vispārēju interešu mērķis.

53 Tāpat Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkts ir piemērots, lai nodrošinātu iecerētā mērķa īstenošanu. Šis noteikums ļauj visām televīzijas raidorganizācijām veidot īso ziņu reportāžas un tādējādi informēt sabiedrību par notikumiem, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību un kas tiek tirgoti ekskluzīvi, nodrošinot šīm organizācijām piekļuvi šiem notikumiem. Šī piekļuve tām ir garantēta neatkarīgi, pirmkārt, no to komerciālās kapacitātes un to finansiālās kapacitātes, kā arī, otrkārt, no cenas, kas samaksāta par ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību iegādi, līguma sarunām ar šādu tiesību īpašniekiem un attiecīgo pasākumu apmēra.

54 Turklāt attiecībā uz šāda tiesiskā regulējuma nepieciešamo raksturu ir jānorāda, ka mazāk ierobežojošs pasākums būtu paredzēt finansiālu kompensāciju ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniekiem, kas pārsniedz izmaksas, kuras ir tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam, lai tostarp liktu televīzijas raidorganizācijām, kuras veido īso ziņu reportāžas, piedalīties šo ekskluzīvo tiesību iegādes izmaksās.

55 Tomēr šķiet, ka šāds mazāk ierobežojošs tiesiskais regulējums nenodrošinātu Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punktā iecerētā mērķa sasniegšanu tik efektīvi, kā tas izriet no šī noteikuma piemērošanas. Tiesiskais regulējums, kas paredz finansiālu kompensāciju ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniekiem, kura pārsniedz izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam, un kas ir aprēķināta, izmantojot tādus papildu kritērijus kā tostarp cena, kas samaksāta par šādu tiesību iegādi un/vai attiecīgā pasākuma apmērs, varētu atkarībā no izmantotās metodes kompensācijas noteikšanai un televīzijas raidorganizāciju, kuras vēlas piekļūt signālam, finansiālās kapacitātes izrādīties tāds, kas varētu atturēt, attiecīgā gadījumā pat liegt atsevišķām televīzijas raidorganizācijām lūgt piekļuvi īso ziņu reportāžu veidošanai un tādējādi būtiski ierobežot sabiedrības piekļuvi informācijai.

56 Savukārt Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkts nodrošina visām televīzijas raidorganizācijām piekļuvi notikumam, kas saskaņā ar šī paša panta 1. punktu notiek, ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu, un ir pilnībā neatkarīga no iepriekšējā punktā norādītajiem apstākļiem, tādējādi ļaujot visām televīzijas raidorganizācijām veidot īso ziņu reportāžas.

57 Šajos apstākļos Savienības likumdevējs varēja likumīgi uzskatīt, ka tiesiskais regulējums, kas paredz finansiālu kompensāciju ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniekiem, kura pārsniedz izmaksas, kas ir tieši radušās, sniedzot piekļuvi signālam, neļautu sasniegt iecerēto mērķi tikpat efektīvi kā tāds tiesiskais regulējums, kāds ir Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkts, kurš iespējamo finansiālo kompensāciju ierobežo ar šīm izmaksām, un ka tādējādi šis tiesiskais regulējums ir nepieciešams.

58 Visbeidzot attiecībā uz iespējamo Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkta nesamērīgumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai šajā noteikumā paredzētais pienākums dalībvalstīm noteikt kārtību un nosacījumus attiecībā uz tiesībām veidot īso ziņu reportāžas pienācīgi līdzsvaro prasības, kuras izriet no pamatbrīvības saņemt informāciju, un ar darījumdarbības brīvību saistītās prasības. Tā uzskata, ka tikai norma, kas paredz maksāt finansiālu kompensāciju, tostarp ņemot vērā attiecīgo ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību priekšmetu, kā arī summu, kuru īpašnieks ir samaksājis par šo tiesību iegādi, būtu uzskatāma par samērīgu.

59 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Savienības likumdevējam bija jālīdzsvaro darījumdarbības brīvība, no vienas puses, un Savienības pilsoņu tiesības saņemt informāciju, mediju brīvība, kā arī to plurālisms, no otras puses.

60 Ja runa ir par vairākām Savienības tiesību sistēmas aizsargātām pamattiesībām un pamatbrīvībām, kāda Savienību tiesību noteikuma iespējamais nesamērīgums ir jāvērtē, ievērojot prasību saistībā ar šo dažādo tiesību un brīvību aizsardzību nepieciešamo saskaņošanu un taisnīgu līdzsvaru starp šīm tiesībām (šajā ziņā skat. 2008. gada 29. janvāra spriedumu lietā C-275/06 *Promusicae*, Krājums, I-271. lpp., 65. un 66. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Deutsches Weintor*, 47. punkts).

61 Nosakot prasības par signāla fragmentu izmantošanu, Savienības likumdevējs ir rūpējies par to, lai tiktu precīzi definēts iejaukšanās darījumdarbības brīvībā apjoms, kā arī iespējamais ekonomiskais labums, ko no īso ziņu reportāžām var gūt televīzijas raidorganizācijas.

62 Direktīvas 2010/13 15. panta 5. punktā ir paredzēts, ka īso ziņu reportāžas par notikumu, kurš tiek retranslēts ekskluzīvi, var tikt veidotas ne visu veidu pārraidītajās programmās, bet tikai vispārīgo ziņu raidījumos. Tādējādi signāla izvilkumu izmantošana izklaides programmās, kurām ir lielāka ekonomiskā nozīmē nekā vispārīgo ziņu raidījumiem, saskaņā ar Direktīvas 2010/13 preambulas 55. apsvērumu ir izslēgta.

63 Turklāt saskaņā ar šo pašu Direktīvas 2010/13 preambulas apsvērumu un tās 15. panta 6. punktu dalībvalstīm ir jādefinē kārtība un noteikumi par izmantoto signāla izvilkumu sniegšanu, pienācīgi ņemot vērā televīzijas apraides ekskluzīvās tiesības. Šajā ziņā no šī panta 3., 5. un 6. punkta, kā arī no minētā 55. apsvēruma izriet, ka šiem izvilkumiem ir jābūt īsiem un to maksimālais garums nedrīkst pārsniegt 90 sekundes. Tāpat dalībvalstīm ir jānosaka termiņi šo izvilkumu pārraidīšanai. Visbeidzot televīzijas raidorganizācijām, kuras veido īso ziņu reportāžas, saskaņā ar šo pašu 3. punktu ir jānorāda to raidījumos izmantoto īso izvilkumu avots, kam var būt pozitīva reklāmas iedarbība attiecībā uz attiecīgo ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieku.

64 Direktīvas 2010/13 15. pants neizslēdz arī to, ka ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašnieki var, kā tas tika konstatēts šī sprieduma 49. punktā, izmantot savas tiesības par atlīdzību. Turklāt refinansēšanas neiespējamība, izmantojot kompensāciju, kā arī šo ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību komercvērtības iespējama samazināšanās praksē var tikt ņemta vērā, veicot līguma pārrunas par attiecīgo tiesību iegādi, un atspoguļoties par šo iegādi samaksātajā cenā.

65 Savukārt attiecībā uz tiesībām un interesēm, kuras aizsargā Direktīvas 2010/13 15. pants, ir jāatgādina, ka notikumu, kas izraisa lielu sabiedrības ieinteresētību, ekskluzīva tirdzniecība šobrīd attīstās, kā tika konstatēts šī sprieduma 51. punktā, pieaugošā līknē un var būtiski ierobežot sabiedrības piekļuvi informācijai par šiem notikumiem.

66 Ņemot vērā, no vienas puses, nozīmi, kāda ir pamatbrīvības saņemt informāciju, mediju brīvības, kā arī mediju plurālisma, ko garantē Hartas 11. pants, aizsardzībai un, no otras puses, darījumdarbības brīvības aizsardzībai, ko nosaka tās 16. pants, bija likumīgi, ka Savienības likumdevējs pieņēma tādas normas, kādas ir paredzētas Direktīvas 2010/13 15. pantā, kuras ietver darījumdarbības ierobežojumus, saistībā ar nepieciešamo attiecīgo tiesību un interešu līdzsvarošanu priekšroku dodot sabiedrības piekļuvei informācijai salīdzinājumā ar līguma slēgšanas brīvību.

67 Šajos apstākļos Savienības likumdevējs varēja likumīgi noteikt ierobežojumus darījumdarbības brīvībai, kas ir Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punktā ekskluzīvo televīzijas apraides tiesību īpašniekiem, un uzskatīt, ka no šī noteikuma izrietošās neērtības nav nesamērīgas attiecībā pret tās mērķiem un pēc sava rakstura ir tādas, kas izveido pienācīgu līdzsvaru starp šajā lietā aplūkotajām dažādajām pamattiesībām un pamatbrīvībām.

68 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka, izskatot uzdoto prejudiciālo jautājumu, nav konstatēts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Direktīvas 2010/13 15. panta 6. punkta spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Izskatot uzdoto prejudiciālo jautājumu, nav konstatēts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīvas 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), 15. panta 6. punkta spēkā esamību.

[Paraksti]